

Openbaar

Zaaknummer: 285680

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Uitval scholieren in Wijchen

Collegedatum: 11 maart 2025

Kernboodschap

In Wijchen is het aantal thuiszitters tussen schooljaar 2018-2019 en schooljaar 2022-2023 afgenomen. Dit in tegenstelling tot de landelijke trend. Een thuiszitter is een leer- of kwalificatieplichtige die langer dan vier aaneengesloten weken niet deelneemt aan het onderwijs. Een thuiszitter heeft vaak te maken met een combinatie van persoonlijke en psychosociale, onderwijsgerelateerde, gezins- en systeemfactoren die onderwijsdeelname belemmeren. We werken samen met onderwijs en zorg in een multidisciplinaire aanpak gericht op preventie, vroegsignalering en maatwerk. Afdeling leerplicht is betrokken als sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim. Bij geoorloofd schoolverzuim ligt de verantwoordelijkheid bij het samenwerkingsverband passend onderwijs.

Eerdere besluiten

Datum*	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
26/03/2020	Jaarverslag leerplicht schooljaar 2018-2019 (Z/20/042723)
29/10/2020	Jaarverslag leerplicht schooljaar 2019-2020 (Z/20/052130)
27/01/2022	Jaarverslag leerplicht schooljaar 2020-2021 (Z/21/068208)
30/03/2023	Jaarverslag leerplicht schooljaar 2021-2022 (Z/22/093563)
20/06/2024	Jaarverslag leerplicht schooljaar 2022-2023 (Z/24/233885)

* Datum waarop de Gemeenteraad het Jaarverslag leerplicht ter kennisneming heeft vaststellen

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Herkent het college dit landelijke beeld in Wijchen?

We zien in Wijchen juist een afname van het aantal thuiszitters tussen schooljaar 2018-2019 en schooljaar 2022-2023 van respectievelijk 12 thuiszitters naar 1 thuiszitter.

2. Zo ja, wat is de stijging van uitval gedurende de afgelopen vijf jaren?

Zie antwoord op vraag 1.

3. Om hoeveel kinderen gaat het nu in Wijchen?

Bij leerplicht zijn op dit moment geen thuiszitters bekend.

4. Wat ziet het college als de voornaamste oorzaken in Wijchen voor de gestegen cijfers van langdurige schooluitval?

Er is in Wijchen geen sprake van een toename in het aantal thuiszitters. Thuiszitten ontstaat vaak door een combinatie van factoren, waarbij persoonlijke en psychosociale, onderwijsgerelateerde, gezins- en systeemfactoren elkaar beïnvloeden en versterken. Zorg/hulpverlening is dan voorliggend om de onderliggende problemen op te lossen. De trajectduur van de zorg/hulpverlening bepaalt de duur van de schooluitval. Dat verschilt per kind/jongere. Deze leerlingen zitten met geldige reden, geoorloofd thuis. Deze leerlingen vallen onder de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband passend onderwijs.

1. Persoonlijke en psychosociale factoren, zoals depressie, neurodivergente kenmerken, trauma of gebrek aan motivatie;
2. Onderwijsgerelateerde factoren, zoals ervaren prestatiedruk, pestproblematiek of onvoldoende passend onderwijs.
3. Gezinsfactoren, zoals echtscheiding, gebrek aan structuur en begeleiding of houding ouders over belang van onderwijs.
4. Systeemfactoren, zoals wachtlijsten voor zorg, tekort aan gespecialiseerd personeel of complexiteit van een maatwerktraject.

5. Welk beleid heeft de gemeente ten aanzien van thuiszitters?

De aanpak van thuiszitters vraagt om samenwerking tussen onderwijs, zorg en gemeente. Met een multidisciplinaire aanpak zetten we in op preventie, vroegsignalering en maatwerk. Dit kent zowel een lokale als een regionale beleidscontext. Lokaal zijn we bijvoorbeeld betrokken bij de zorgteams op scholen, stellen schoolmaatschappelijk werkers en jeugdartsen beschikbaar, en ondersteunen we de tijdelijke opvang leerlingen (TOL) op het Maaswaal College. Regionaal kopen we jeugdhulp in, pakken we ziekteverzuim in het voortgezet onderwijs aan en werken we aan inclusiever onderwijs. Ons beleid is continu in ontwikkeling om beter aan te sluiten bij de behoeften van thuiszitters. Voor elke thuiszitter wordt een maatwerktraject opgezet met betrokken partijen, gericht op een duurzame onderwijsdeelname. De leerling en ouders zijn actief betrokken hun eigen traject.

6. Hoe gaat de afdeling leerplicht om met deze kinderen?

De leerplichtambtenaren pakken alle meldingen op die zij ontvangen vanuit scholen over leerlingen die verzuimen. Dit doen zij middels de landelijke Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). De inzet van leerplichtambtenaren is gericht op het voorkomen van langdurig verzuim en zij informeren scholen en ouders bijvoorbeeld over ondersteuningsmogelijkheden of verwijzen hen door naar het sociaal team. Leerplicht onderzoekt in elke casus de verwijtbaarheid. Als er sprake is van verwijtbaar langdurig verzuim dan is dit ongeoorloofd. Leerplicht treedt dan op. Ze hebben geen wettelijke handhavingstaak als sprake is van geoorloofd thuiszitten, zoals beschreven in het antwoord op vraag 4.

7. Hoe zet het college zich in om de samenwerking tussen scholen, ouders en lokale instanties te versterken om het risico op langdurige uitval van kinderen te verkleinen?

Samenwerking is de kern van onze aanpak. Zie antwoord op vraag 5 en vraag 6.

8. Wordt er samengewerkt tussen het onderwijs en bijvoorbeeld de zorg en (school)maatschappelijk werk om een integrale aanpak te bieden voor de problematiek rondom thuiszitters?

Zie antwoord op vraag 5.

9. Is het college bekend met initiatieven zoals Ponderosa in Ellecom en ziet zij mogelijkheden om de inzet van dergelijke alternatieve benaderingen te onderzoeken voor kinderen die niet passen binnen het traditionele schoolsysteem?

Ponderosa is gecontracteerde dagbesteding voor de regio Midden IJssel/Oost-Veluwe. Het is geen erkende vorm van onderwijs en jeugdigen volgen geen lesprogramma gericht op het behalen van een diploma. Er zijn soortgelijke aanbieders in onze regio. We zijn terughoudend met het inzet van dagbesteding, omdat dit een ongewenste vorm van segregatie creëert en jeugdigen buiten het reguliere onderwijs belanden zonder volwaardige educatieve kansen. Onze inzet is in principe altijd gericht op terugkeer naar het onderwijs, eventueel met een aangepast of alternatief leertraject. In elke individuele casus gaat het om maatwerk, zoals beschreven in het antwoord op vraag 5.